

מסכת מידות

פרק ב

א. הַר הַבִּית הָיָה חֶמֶשׁ מֵאוֹת אַפְתָה עַל חֶמֶשׁ מֵאוֹת אַפְתָה, רַבּוֹ מִן הַקּוֹרֶם, שְׁנִי לֹו מִן הַמִּזְרָח, שְׁלִישִׁי לֹו מִן הַאֲפֻנוֹן, מַעֲוטוֹ מִן הַמִּעָרֶב. מִקּוֹם שְׁהִיא רַב מִזְהָתוֹ, שֵׁם הַיָּה רַב פְּשָׂמֵישׁוֹ:

ב. כָּל הַגְּנָכְסִין לְהַר הַבִּית גַּכְנָסִין זְרָה יָמִין וּמַקְיָפִין וּיוֹצָאָיו זְרָה שְׁמָאל, חַוֵּץ מִפְּנֵי שְׁאַרְעוֹ דָּבָר, שַׁהְוָא מַקִּיף לְשְׁמָאל. מַה לְכָ מַקִּיף לְשְׁמָאל, שְׁאַנִי אָבֵל, הַשׁוֹכֵן בַּבִּית הַזָּה יַנְחָמֵךְ. שְׁאַנִי מַגְדָּה, הַשׁוֹכֵן בַּבִּית הַזָּה יַתְנוּ בְּלָבָם וַיְקַרְבָּוּ, דְּבָרִי רַבִּי מַאֲיר. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, עֲשִׂיתָנוּ כְּאָלוּ עֲבָרוּ עַלְיוֹ אֶת הַדִּין. אֶלָּא, הַשׁוֹכֵן בַּבִּית הַזָּה יַתְנוּ בְּלָבָךְ וַתְּשַׁמֵּעַ לְדִבָּרִי חֶבְרִיךְ וַיְקַרְבָּוּ:

ג. לְפָנִים מִמְּפָנוֹ, סָוִrg, גָּבוֹהַ עֲשָׂרָה טְפַחִים. וּשְׁלַשׁ עֲשָׂרָה פְּרִצּוֹת הָיוּ שֵׁם, שְׁפִרְצּוֹם מַלְכִי יְנוּן. חַזְרוֹ וְגַדְרוֹם, וְגַזְרוֹ כְּגַגְקָם שְׁלַשׁ עֲשָׂרָה הַשְּׁפַתְנִוּת. לְפָנִים מִמְּפָנוֹ, הַחִיל, עַשְׁר אַמּוֹת. וּשְׁתִים עֲשָׂרָה מַעֲלוֹת הָיוּ שֵׁם. רֹום הַמִּעָרֶב חַצִּי אַפְתָה, וְשְׁלַחָה חַצִּי אַפְתָה. כָּל

המְעֻלָות שֶׁהָיו שֵׁם, רֹום מַעַלָה חֵצִי אַפָּה, וְשַׁלְחָה חֵצִי אַפָּה, חַוֵּץ מְשֻׁלָל אַוְלָם. כֹּל הַפְּתָחִים וְהַשְׁעָרִים שֶׁהָיו שֵׁם, גַּבְהָן עֲשָׂרִים אַפָּה, וְרַחֲבוֹן עִשְׂרֵת אַמֹות, חַוֵּץ מְשֻׁלָל אַוְלָם. כֹּל הַפְּתָחִים שֶׁהָיו שֵׁם, הַיּוֹן לְהָנוֹן דְּלָתֹות, חַוֵּץ מְשֻׁעָר טְדי, שֶׁהָיו שֵׁם שְׁתִי אֲבָנִים מְטוֹת זָו עַל גַּב זָו. כֹּל הַשְׁעָרִים שֶׁהָיו שֵׁם, נְשַׁפְנוּ לְהִיוֹת שֶׁל זָהָב, חַוֵּץ מְשֻׁעָר נְקָנָר, מִפְנֵי שְׁגַעַשָּׂה בְּהָנוֹן גָּס. וַיַּשְׁאַל אָמָרִים, מִפְנֵי שְׁגַעַשָּׂה מִזְהָיב:

ד. כֹּל הַכְּתָלִים שֶׁהָיו שֵׁם, הַיּוֹן גְּבוּהִים, חַוֵּץ מְכַתֵּל הַמְּזֻרָחִי, שְׁהָכוֹן הַשׁוֹרֵף אֶת הַפְּרָה עֹזֶד בְּרָאשׁ הַר הַמְּשָׁחָה, וּמְתַפְּנוּן וּרוֹאָה בְּפִתְחוֹ שֶׁל הַיְּכָל בְּשָׁעַת הַזִּית הַקָּמָן:

ה. עַזְרָת הַגְּשִׁים הַיְּתָה אַרְךָ מֵאָה וָשְׁלָשִׁים וְחַמֵּשׁ עַל רַחֲבָ מֵאָה וָשְׁלָשִׁים וְחַמֵּשׁ. וְאֶרְבָע לְשָׁכּוֹת הַיּוֹן בְּאֶרְבָע מִקְצָעוֹתֶיהָ, שֶׁל אֶרְבָעִים אֶרְבָעִים אַפָּה. וְלֹא הָיו מִקּוֹרֹות. וְכֵה הָם עַתִּידִים לְהִיוֹת, שְׁגַאָמָר (יְהֹזָקָאֵל מו), וַיֹּצְיאָנִי אֶל הַחֵצֶר הַחִיצוֹנָה וַיַּעֲבִירָנִי אֶל אֶרְבָעֶת מִקְצָעֵי הַחֵצֶר וְהַגָּהָה חֵצֶר בְּמִקְצָע הַחֵצֶר, חֵצֶר בְּמִקְצָע הַחֵצֶר, בְּאֶרְבָעֶת מִקְצָעֹת הַחֵצֶר חִצְרֹות קָטָנות. וְאֵין קָטָנות אֶלָּא שְׁאִינָן מִקּוֹרֹות. וְמָה הָיָי מִשְׁאָשָׂות. דָרְומִית מְזֻרָחִית, הִיא הַיְתָה לְשִׁבַת הַגְּזִירִים, שֶׁשְׁם הַגְּזִירִים מִבְשָׁלוּן אֶת שְׁלָמִיכָנוֹ, וּמְגַלְחִין אֶת שְׁעָרוֹן, וּמְשַׁלְחִים מִתְּחִת הַדּוֹד. מְזֻרָחִית אֲפּוֹנִית, הִיא הַיְתָה לְשִׁבַת הַעֲצִים, שֶׁשְׁם הַכְּנִים בְּעַלִי מוֹמִין מַתְּלִיעִין הַעֲצִים. וְכֵל עַז

שָׁבֵמֶץ אֲבָוֹת בְּזַעַלְמָה, פִּסְול מַעַל גַּבְיָה הַמְּזֻבָּח. צְפּוֹנִית מִזְרָחִית, הִיא הַיְתָה לְשִׁכְתָּה מִצְרָעִים. מִזְרָחִית דָּרוֹמִית, אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּנוּ יַעֲקֹב, שְׁכַחְתִּי מָה הַיְתָה מִשְׁפְּשַׂת. אָבָא שָׁאוֹל אָמַר, שֶׁם הַיְיָ נוֹתְנִין יֵנוּ וְשָׁמָנוּ, הִיא הַיְתָה נִקְרָאת לְשִׁכְתָּה בֵּית שְׁמְנִיה. וְחַלְקָה הַיְתָה בְּרָאשָׁוֹנָה, וְהַקְּיָפוֹת בְּצֹצְרוֹה, שְׁהַגְּשִׁים רֹאוֹת מַלְמָעָלָן, וְהַאֲנָשִׁים מַלְמָטָן, כִּי שְׁלָא יְהוּ מַעֲרָבִין. וְחַמְשׁ עֲשִׂירָה מַעֲלוֹת עַולֹּות מִתּוֹכָה לְעֹזרָה יִשְׂרָאֵל, כְּגָד חַמְשׁ עֲשִׂירָה מַעֲלוֹת שְׁבָתָה לִימָם, שְׁעַלְיוֹן הַלּוּיִם אָמְרִים בְּשִׁיר. לֹא הַיְיָ טְרוּטוֹת, אֶלָּא מִקְפּוֹת כְּחֵצֵי גַּרְנוּ:

ו. וְלִשְׁכוֹת הַיְיָ מִתְּעִזְרָת יִשְׂרָאֵל, וּפְתוּחוֹת לְעֹזרָה הַבְּשִׁים, שֶׁשֶּׁם הַלּוּיִם נוֹתְנִים כְּנֹרוֹת וְגַלְּיִם וְמַצְלָמִים וְכָל כְּלֵי שִׁיר. עֹזרָת יִשְׂרָאֵל הַיְתָה אָרֶד מֵאָה אָמָה וְשֶׁלְשִׁים וְחַמְשׁ עַל רַחֲבָ אַחַת עֲשִׂירָה. וְכֵן עֹזרָת כְּהָנִים הַיְתָה אָרֶד מֵאָה וְשֶׁלְשִׁים וְחַמְשׁ עַל רַחֲבָ אַחַת עֲשִׂירָה. וְרַאשֵּׁי פְּסֶפֶסִין מְבָדִילִין בֵּין עֹזרָת יִשְׂרָאֵל לְעֹזרָת הַכְּהָנִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּנוּ יַעֲקֹב אָמַר, מַעַלְהָה הַיְתָה שֶׁם, וְגַבּוֹהָה אָמָה, וְהַדּוֹכוֹ נְתֹנוּ עַלְיהָ, וּבָה שֶׁלְשׁ מַעֲלוֹת שֶׁל חֵצֵי חֵצֵי אָמָה. נִמְצָאת עֹזרָת הַכְּהָנִים גַּבּוֹהָה מִעֹזרָת יִשְׂרָאֵל שְׁתִּי אַמְוֹת וּמִמְּצָה. כָּל הַעֹזרָה הַיְתָה אָרֶד מֵאָה וְשֶׁמְונִים וְשֶׁבֶע עַל רַחֲבָ מֵאָה וְשֶׁלְשִׁים וְחַמְשׁ. וְשֶׁלְשׁ עֲשִׂירָה הַשְּׁמַתְנִוּת הַיְיָ שֶׁם. אָבָא יוֹסֵי בָּנוּ חָנָן אָמַר, כְּגָד שֶׁלְשׁה עֲשִׂירָה שְׁעִירִים. שְׁעִירִים דָּרוֹמִים סְמוּכִים לְמִזְרָח, שְׁעִירָה הַעֲלִיוֹן,

שער הַדָּלֶק, שער הַבְּכוֹרוֹת, שער הַמִּים, ולוֹהַ נִקְרָא שְׁמוֹ שער הַמִּים. שְׁבוֹ מִכְנִיסֵּין צָלוֹחִית שֶׁל מִים שֶׁל גַּסְוָה בְּחָג. רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּנוּ יַעֲקֹב אָוֹםֶר, וּבָנוּ הַמִּים מִפְּכִים, וּעֲתִידֵינוּ לְהִזְמִין יוֹצְאִין מִתְחַת מַפְּתָן הַבַּיִת. וְלֹעֲמַתָּנוּ בְּאַפְוֹן סְמוּכִים לְמַעֲרָב, שער יְכֻנֵּיה, שער הַקְּרָבָנוּ, שער הַנְּשִׁים, שער הַשִּׁיר. ולוֹהַ נִקְרָא שְׁמוֹ שער יְכֻנֵּיה, שְׁבוֹ יֵצֵא יְכֻנֵּיה בְּגָלוֹתָו. שְׁבַמְּזֹרֶח, שער נִקְנָור. וְשָׁנִי פְּשַׁפְּשִׁים הָיו לוּ, אַחַד מִימִינָנוּ וְאַחַד מִשְׁמָאלָנוּ. וְשָׁנִים בְּמַעֲרָב, לֹא הָיָה לָהֶם שְׁם: